

Checklist scheiden of uit elkaar gaan

Deze checklist helpt je bij het (opnieuw) organiseren van je geldzaken als jij en je partner uit elkaar gaan.

Op deze pagina

- > 1. Ga na wat er is vastgelegd
- > 2. Leg je afspraken vast in een echtscheidingsconvenant
- > 3. Verdeel de gezamenlijke rekeningen
- > 4. Verdeel bezittingen en schulden
- > 5. Pas je verzekeringen aan
- > 6. Gezamenlijke woning? Neem contact op met de hypotheekverstrekker of verhuurder
- > 7. Verdeel je pensioen
- > 8. Check de gevolgen voor je belastingaangifte en -teruggave
- > 9. Check je recht op een uitkering
- > 10. Controleer je recht op toeslagen
- > 11. Controleer of er sprake is van partneralimentatie
- > 12. Maak een ouderschapsplan
- > 13. Controleer of er sprake is van kinderalimentatie
- > 14. Maak een nieuwe begroting

1. Ga na wat er is vastgelegd

Bij een huwelijk en geregistreerd partnerschap zijn een heleboel (financiële) zaken wettelijk geregeld als je gaat scheiden. Voor samenwoners geldt dat niet. Als je een samenlevingscontract hebt, kun je daarin vinden welke afspraken jullie hebben gemaakt.

Overzicht scheiden: belangrijkste zaken om te regelen

Link naar de website van de Rijksoverheid

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden/vraag-en-antwoord/infographic-scheiden>

Veelgestelde vragen over scheiden of uit elkaar gaan

Link naar de website van de Rijksoverheid

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden/vraag-en-antwoord>

Hoe pak ik een echtscheiding aan?

Link naar de website van Het Juridisch Loket

<https://www.juridischloket.nl/familie-en-relatie/echtscheiding/echtscheiding-aanvragen/>

Hoe regelen we uit elkaar gaan bij samenwonen?

Link naar de website van Het Juridisch Loket

<https://www.juridischloket.nl/wonen-en-buren/samenwonen/uit-elkaar-samenwonen/>

2. Leg je afspraken vast in een echtscheidingsconvenant

Een scheiding regel je meestal via de rechter. Dit is zo wanneer je getrouwd bent, of een geregistreerd partnerschap hebt en kinderen hebt die jonger zijn dan 18 jaar. De scheiding is pas definitief als je de echtscheiding laat inschrijven bij de burgerlijke stand van de gemeente waar het huwelijk is gesloten.

Soms heb je ook een notaris nodig. Als je eerder een testament had opgesteld en deze wil wijzigen. Of als je een samenlevingscontract had. Dan moet de notaris dat ontbinden.

De afspraken die je maakt, kun je vastleggen in een echtscheidingsconvenant. Je kunt zelf online al een echtscheidingsplan maken. Komen jullie er samen niet uit? Dan kun je de hulp inroepen van een advocaat, mediator of scheidingsadviseur.

Ik wil scheiden, en nu?

Link naar de website van Rechtwijzer

<https://rechtwijzer.nl/uit-elkaar/samen-scheiden/>

Echtscheidingsprocedure

Link naar de website van Rechtspraak

<https://www.rechtspraak.nl/Onderwerpen/Echtscheiding/Paginas/procedure.aspx#7e30316a-2bad-40de-be84-e67f63c886316db80ac7-cf59-4280-ba71-ceac24a2a41d1>

Online echtscheidingsplan maken

Link naar de website van Uitelkaar.nl

<https://uitelkaar.nl/>

Zoek een advocaat of mediator

Link naar de website van de Vereniging van Familierechtadvocaten

<https://www.verenigingfas.nl/>

Zoek een scheidingsadviseur

Link naar de website van het Register Erkend Scheidingsadviseur

<https://www.registererkendscheidingsadviseur.nl/>

3. Verdeel de gezamenlijke rekeningen

Maak een lijst van (gezamenlijke) rekeningen. Noteer het saldo op deze rekeningen op de datum dat je gaat scheiden. Bepaal wie welke rekeningen houdt en welke rekeningen jullie opheffen. Vraag bij je bank na hoe je de rekeningen op één naam zet. Check ook welke automatische betalingen en incasso's jullie hebben en zet ze stop of pas ze aan.

4. Verdeel bezittingen en schulden

De verdeling van geld, goederen en schulden hangt af van de afspraken die jullie eerder hebben gemaakt.

- **Volledige gemeenschap van goederen**

Alle bezittingen en schulden zijn van jullie samen. Dit geldt ook voor een eigen bedrijf. Jullie hebben allebei recht op 50%.

- **Beperkte gemeenschap van goederen**

Alles wat voor het huwelijk of geregistreerd partnerschap van jou was, blijft van jou. Je moet wel kunnen aantonen dat het echt van jou was. Alle bezittingen en schulden die tijdens het huwelijk (of partnerschap) zijn opgebouwd, zijn van jullie samen. Dit geldt niet voor erfenissen, schenkingen, sieraden en kleding. Die blijven van de betreffende persoon.

Wat van jullie samen was, wordt 50/50 verdeeld.

- **Huwelijkse/partnerschapsvoorwaarden of samenlevingscontract**

Hadden jullie huwelijkse of partnerschapsvoorwaarden opgesteld bij de notaris? Of hadden jullie een samenlevingscontract? Dan staat daarin welke bezittingen van jullie samen zijn en welke persoonlijk zijn.

Tips voor het verdelen van de (in)boedel

Link naar de website van het Nibud

<https://www.nibud.nl/onderwerpen/scheiden/geldzaken-bij-een-scheiding/#Verdelen>

➔ **Bezittingen en schulden verdelen na scheiding**

Link naar de website van Rechtwijzer

<https://rechtwijzer.nl/uit-elkaar/bezittingen/krijgt-scheiden/>

➔ **Wat voor geldzaken moet ik regelen bij een scheiding?**

Link naar de website van Het Juridisch Loket

<https://www.juridischloket.nl/familie-en-relatie/echtscheiding/geldzaken-scheiding/>

5. Pas je verzekeringen aan

Maak een lijst van alle verzekeringen. Bepaal per verzekering wat er moet gebeuren. Soms is het voldoende om de naam op de polis te veranderen. Maar in andere gevallen - vooral bij levensverzekeringen - is het ingewikkelder. Kijk ook naar je zorgverzekering als jullie die samen hadden afgesloten. Bepaal welke verzekeraar en dekking het beste bij jouw situatie past.

➔ **Gevolgen van een scheiding voor je verzekeringen**

Link naar de website van A tot Zekerheid van het Verbond van Verzekeraars

<https://www.vanatotzekerheid.nl/life-event/scheiden/gevolgen-voor-de-verzekering/>

6. Gezamenlijke woning? Neem contact op met de hypotheekverstrekker of verhuurder

Als je samen met je ex-partner een koophuis hebt, ben je vaak ook samen verantwoordelijk voor de hypotheek. Dat heet hoofdelijke aansprakelijkheid. Wil één van jullie in het huis blijven wonen? Dan kun je aan de hypotheekverstrekker vragen om de hypotheek op één naam te zetten.

Een hypotheekverstrekker werkt hier alleen aan mee als die persoon voldoende inkomen heeft. Praat dus eerst met je hypotheekadviseur voordat je afspraken maakt over wie er in het huis blijft wonen.

Wordt de hypotheek op één naam gezet? Dan wordt de ander ontslagen uit hoofdelijke aansprakelijkheid. Die persoon is vanaf dat moment niet meer aansprakelijk voor het terugbetalen van de hypotheek. Als het huis meer of minder waard is geworden, dan deel je de winst of het verlies.

Woonden jullie in een huurwoning? Kijk dan in het huurcontract wat je moet doen bij een scheiding.

Scheiden met een hypotheek

Link naar de website van Vereniging Eigen Huis

<https://www.eigenhuis.nl/wonen/woonsituatie-verandert/uit-elkaar>

7. Verdeel je pensioen

Als je getrouwd was of een geregistreerd partnerschap had, dan moet je pensioen worden verdeeld. Jullie hebben allebei recht op de helft van het pensioen dat de ander heeft opgebouwd tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap.

Geef de afspraken over je scheiding binnen 2 jaar door aan je pensioenuitvoerder. De pensioenuitvoerder zorgt dan voor de verdeling en maakt voor jullie allebei een apart pensioenpotje. Geef je het niet op tijd door? Dan moet je ex-partner later zelf het geld naar jou overmaken.

Woonde je samen? Dan heeft je ex-partner in principe geen recht op de helft van je ouderdomspensioen. Dit is anders wanneer jullie hierover afspraken hebben gemaakt in een samenlevingscontract. Soms hebben jullie als ex-partners wel recht op een deel van het partnerpensioen.

Je pensioen en uit elkaar gaan

<https://www.wijzeringeldzaken.nl/veranderingen-en-je-pensioen/uit-elkaar-gaan/>

Alles over scheiden en pensioen

Link naar de website van het Nibud

<https://www.nibud.nl/onderwerpen/scheiden/scheiden-en-pensioen/>

8. Check de gevolgen voor je belastingaangifte en -teruggave

Uit elkaar gaan heeft allerlei gevolgen voor je belastingaangifte. Zo is de kans groot dat jullie niet meer elkaars fiscale partner zijn. Dat betekent dat jullie niet meer samen aangifte kunnen doen. Jullie kunnen jullie inkomsten en aftrekposten dus niet meer verdelen. Hierdoor verandert het bedrag dat je aan belasting moet betalen. Het kan slim zijn om je voorlopige aangifte aan te passen. Zo voorkom je verrassingen aan het einde van het jaar.

Betaal je partneralimentatie, dan kun je deze aftrekken van je aangifte. Ontvang je partneralimentatie? Dan moet je hierover belasting betalen.

Persoonlijke checklist bij scheiden

Link naar de website van de Belastingdienst

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/scheiden/content/checklist-scheiden>

Is m'n ex nog mijn fiscale partner?

Link naar de website van de Belastingdienst

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/scheiden/content/zijn-we-nog-fiscale-partners>

Alles over scheiden

Link naar de website van de Belastingdienst

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/scheiden/scheiden>

9. Check je recht op een uitkering

Als je uit elkaar gaat, dan verandert het recht op AOW, bijstand en andere uitkeringen. Geef zo snel mogelijk aan de uitkeringsinstantie (UWV, SVB, Gemeente) door dat jullie uit elkaar zijn.

Heb je geen of nauwelijks inkomen na de scheiding en weinig vermogen? Misschien kom je dan in aanmerking voor bijstand. Daarvoor gelden wel een aantal voorwaarden. Je bent in ieder geval verplicht om aan jouw ex-partner alimentatie te vragen voor jou en eventuele kinderen.

Voorwaarden bijstand

Link naar de website van Het Juridisch Loket

<https://www.juridischloket.nl/werk-en-inkomen/werkloosheid-en-bijstand/recht-op-bijstand/>

10. Controleer je recht op toeslagen

Als je uit elkaar gaat, kan het zijn dat je toeslagen veranderen. Misschien krijg je voor het eerst recht op toeslagen.

Heb je kinderen? Dan maakt het voor de toeslagen uit of jullie co-ouder zijn of niet.

Proefberekening toeslagen

Link naar de website van Dienst Toeslagen

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/toeslagen/content/hulpmiddel-proefberekening-toeslagen>

➔ **Wij gaan uit elkaar – wat moet ik regelen voor mijn toeslag?**

Link naar de website van Dienst Toeslagen

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/toeslagen/content/wij-gaan-uit-elkaar>

➔ **Op welke tegemoetkomingen heb ik recht?**

Link naar de website van het Nibud

<https://berekenuwrecht.nibud.nl/introductie>

➔ **Co-ouderschap en recht op kinderbijslag en toeslagen**

Link naar de website van het Nibud

<https://www.nibud.nl/onderwerpen/scheiden/co-ouderschap/#Regelingenentoeslagen>

11. Controleer of er sprake is van partneralimentatie

Als je gaat scheiden na een huwelijk of geregistreerd partnerschap dan heeft de ex-partner met het laagste inkomen soms recht op partneralimentatie. Dit is zo wanneer de één meer verdiende dan de ander. Samenwonenden zijn volgens de wet niet verplicht om partneralimentatie te betalen als ze uit elkaar gaan. Maar misschien hebben jullie hier wel afspraken over gemaakt in jullie samenlevingscontract.

➔ **Meer over partneralimentatie**

<https://www.wijzingeldzaken.nl/uit-elkaar-gaan/hoe-werkt-partneralimentatie/>

➔ **Informatieblad alimentatie**

Link naar de website van Rijksoverheid

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden/documenten/brochures/2010/12/09/informatieblad-alimentatie>

12. Maak een ouderschapsplan

Als je samen kinderen hebt, moet je verplicht een ouderschapsplan maken als je uit elkaar gaat. Hierin staan bijvoorbeeld afspraken over de verdeling van de zorg en opvoeding. Maar ook afspraken over wie wat betaalt en ontvangt (zoals toeslagen en kinderbijslag) en over kinderalimentatie.

Op sommige tegemoetkomingen kunnen jullie allebei recht hebben. Andere tegemoetkomingen gaan maar naar één ouder. Bijvoorbeeld het kindgebonden budget. Neem afspraken die je hierover maakt op in het ouderschapsplan. Als je hier zelf niet uitkomt, kun je de hulp inschakelen van een advocaat of mediator.

➔ Wat moet er in een ouderschapsplan staan?

Link naar de website van de Rijksoverheid

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden/vraag-en-antwoord/ouderschapsplan>

➔ Zoek een advocaat of mediator

Link naar de website van de Vereniging van Familierechtadvocaten

<https://www.verenigingfas.nl/>

➔ Afspraken bij co-ouderschap

Link naar de website van het Nibud

<https://www.nibud.nl/onderwerpen/scheiden/co-ouderschap/>

13. Controleer of er sprake is van kinderalimentatie

Totdat je kinderen 21 jaar zijn, heb je een onderhoudsplicht. Mogelijk is er sprake van kinderalimentatie. Dit hangt af van wie het meeste verdient en hoe jullie de zorg verdelen. Tot de 18^e verjaardag gaat dit geld naar de andere ouder. Daarna heeft het kind er recht op.

Jullie kunnen samen afspraken maken over de hoogte van de kinderalimentatie. Als jullie er samen niet uitkomen dan stelt de rechter het bedrag vast.

➔ Meer over kinderalimentatie

<https://www.wijzingeldzaken.nl/uit-elkaar-gaan/hoe-werkt-kinderalimentatie/>

14. Maak een nieuwe begroting

Door je scheiding verandert je financiële situatie waarschijnlijk flink. Kosten die jullie eerst samen betaalden, moet je nu zelf betalen. Bijvoorbeeld de woonlasten.

Misschien ga je ook alimentatie betalen. Kijk of er mogelijkheden zijn om meer te gaan werken. En maak een nieuw overzicht van je inkomsten en uitgaven.

➔ Inzicht in je inkomsten en uitgaven

Link naar de website van het Nibud

<https://persoonlijkbudgetadvies.nibud.nl/introductie>

➔ Geldplan Scheiden

Link naar de website van het Nibud

<https://www.startpuntgeldzaken.nl/nibud/scheiden>

Tool

Wil je een persoonlijk overzicht van alles wat je moet regelen als je uit elkaar gaat? Gebruik dan de tool van de Rijksoverheid.

Scheiden of uit elkaar: wat moet ik regelen?

Link naar de tool van de Rijksoverheid

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden/vraag-en-antwoord/checklist-bij-scheiden-of-uit-elkaar-gaan>

Overige onderwerpen

- Voorkom financieel gedoe bij een scheiding
- Bereken de gevolgen van je studieschuld op je maximale hypotheek
- Hoe werkt partneralimentatie?

Actueel

- Dit verandert er in 2025 voor zzp'ers en ondernemers
- Veranderingen in je pensioen door nieuwe pensioenwet
- Dit verandert er in 2024 voor zzp'ers